

3.1 Respektquizzet

Steg 3. Quizza

Tid: 15-20 min

Individuell övning

Övning – tipspromenad

Testa din allmänna kunskap om mänskliga rättigheter, diskriminering och jämlikhet. Hur bra koll har du? Detta är ett fristående quiz med syfte att öppna ögonen inom dessa områden.

OBS! Quizzet är inte ett kunskapstest utan ett sätt att lära mer om ämnet.

Quizzet består av 20 frågor och tar cirka 15-20 minuter att genomföra.

1. Hur stor del av Sveriges chefer var kvinnor 2019?

1. 49%

X. 35%

2. 20%

2. När börjar effekterna av åldersdiskriminering visa sig på människors chans att bli kallade till anställningsintervjuer?

- 1. 60-årsåldern
- X. 50-årsåldern
- 2. 40-årsåldern

3. Vilken diskrimineringsgrund var vanligast förekommande i anmälningar om diskriminering inkomna till DO (Diskrimineringsombudsmannen) 2021?

- 1. Kön
- X. Etnisk tillhörighet
- 2. Funktionsnedsättning

4. När slutade homosexualitet klassas som en sjukdomsdiagnos i Sverige?

- 1. 1953
- X. 1965
- 2. 1979

5. Hur många procent är löneskillnaden mellan afrosvenskar födda i Sverige och den övriga befolkningen?

- 1. 15%
- X. 36%
- 2. 10%

6. Under 2019 investerades totalt 27,2 miljarder i tech-startup-bolag i Sverige. Hur mycket av dessa pengar gick till företag som hade kvinnor med som grundare?

- 1. 18%
- X. 13%
- 2. 30%

7. Hur mycket större är sannolikheten att en cisperson (en person som identifierar sig med det kön de tilldelats vid födseln) får ett positivt svar från en arbetsansökan än en transperson (Ett paraplybegrepp för personer som inte tillhör samhällets normer för kön och könsidentitet)
?

- 1. 5%
- X. 18%
- 2. 25%

8. Hur många svarade att de inte kan tänka sig att jobba tillsammans med en person med funktionsnedsättning, fysisk eller psykisk, i Novus undersökning 2017?

1. 3%

X. 11%

2. 18%

9. Sverige brukar benämnas världens mest jämställda land. Men på vilken plats hamnade Sverige egentligen i WEF:s (World Economic Forum) årliga globala rankning av länders jämställdhet 2021?

- 1. Femte
- X. Andra
- 2. Åttonde

10. Hur stor andel transpersoner och ickebinära angav att de har upplevt diskriminering inom sjukvården 2017?

- 1. 30%
- X. 19%
- 2. 23%

11. Ungefär hur stor andel av föräldradagarna tas ut av män i Sverige? *

1. 49%

X. 31%

2. 23%

12. När blev äktenskap könsneutralt i Sverige?

- 1. 2005
- X. 2007
- 2. 2009

13. I vilken del av arbetslivsområdet är det vanligast med anmälningar kopplade till diskriminering? (2020)

- 1. Rekrytering
- X. Ledning och fördelning av arbetet
- 2. Arbetsförhållanden

14. Hur mycket större var den genomsnittliga månadsinkomsten för en manlig pensionär innan skatt, jämfört med en kvinnlig pensionär under 2021?

- 1. 5200 SEK
- X. 3600 SEK
- 2. 7100 SEK

15. Inom vilket yrkesområde utsätts kvinnor för mest sexuella trakasserier?

- 1. Industrin
- X. Hotell och restaurang
- 2. Vård och omsorg

16. Vilket av följande påståenden omfattas inte av religionsfrihet enligt svensk lag?

1. Rätten att inte behöva berätta vilken religiös tillhörighet en själv har
- X. Människor har rätt att slippa se/påminnas om andra människors religionsutövning
2. Arbetsgivaren skall visa flexibilitet vad gäller arbetstagares behov av religionsutövning på arbetsplatsen

17. Hur stor andel av nuvarande riksdagsledamöter är mellan 24-29 år gamla? (2021)

- 1. Under 10%
- X. Under 20%
- 2. Under 30%

18. Hur mycket skiljer sig medellönen för civilingenjörer mellan kvinnor respektive män? (2021)

- 1. 6 100 SEK
- X. 1 900 SEK
- 2. 3 700 SEK

19. Av Sveriges 500 000 företagare är omkring...

- 1. Var femte kvinna
- X. Var fjärde kvinna
- 2. Var tredje kvinna

20. Vilken bransch inom de börsnoterade bolagen sitter flest kvinnor med i ledningsgrupper? (2020-2021)

- 1. Energibolagen
- X. Fastighetsbranschen
- 2. Kommunikation

Facit

1. Rätt svar: 1. 49%

1. Rätt svar: 1. 49%

Av Sveriges chefer var 49 % kvinnor och 51 % män 2019. Det skiljer sig dock mycket när det gäller inom vilken typ av verksamhet och på vilka nivåer kvinnor respektive män är chefer. Om statistiken delas upp efter sektor ser det istället ut såhär:

- Privat sektor: 30 % kvinnor och 70% män.
- Statliga tjänstemän: 45 % kvinnor och 55 % män.
- Landstingsanställda: 74 % kvinnor och 26 % män.
- Kommunalt anställda: 68% kvinnor och 32% män.

Källa: Ekonomifakta. (2021). Kvinnor i chefsposition.

<https://www.ekonomifakta.se/fakta/arbetsmarknad/jamstalldhet/kvinnor-i-chefsposition/>

2. Rätt svar: 2. 40-årsåldern

MAKE EQUAL

Chansen att bli kallad till intervju efter en jobbansökan faller kraftigt redan i 40-årsåldern. Närmare pension är chansen att få en intervju mycket låg, och effekten är starkare för kvinnor än män.

Källa: Carlsson, E., & Eriksson, S. 2017. Påverkar arbetssökandes ålder och kön chansen att få svar på jobbansökan? Resultat från ett fältexperiment. Institutet för arbetsmarknad - och utbildningspolitisk utvärdering.

<https://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2017/r-2017-08-paverkar-arbetssokandes-alder-och-kon-chansen-att-fa-svar-pa-en-jobbansokan.pdf>

3. Rätt svar: 2. Funktionsnedsättning

Flest anmälningar från 2021 handlar om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning. Näst vanligast var anmälningar som handlar om diskriminering som har samband med etnisk tillhörighet. Jämfört med år 2020 har antalet anmälningar om diskriminering som har samband med funktionsnedsättning och ålder ökat mest till antalet. Antalet anmälningar som har samband med könsöverskridande identitet eller uttryck samt sexuell läggning är jämförelsevis få, men det har skett en ökning från år 2020 till 2021.

Källa: Diskrimineringsombudsmannen. Årsredovisning 2021

<https://www.do.se/download/18.56175f8817b345aa7651d65/1661847765400/DO-arsredovisning-2021.pdf>

4. Rätt svar: 2. 1979

Det året genomfördes massjukskrivningar som en protest mot att homosexualitet klassades som en sjukdom. Personer ringde alltså till Försäkringskassan och sjukskrev sig för att de var homosexuella. En ockupation av socialstyrelsens huvudkontor genomfördes också och strax därefter tog Sverige bort sjukdomsdiagnosen homosexualitet, som

första land i världen.

Källa: Expressen, 1 sept 1979.

5. Rätt svar: X. 36%

Länsstyrelsen Stockholm publicerat statistik som visat att afrosvenskar födda i Sverige tjänar betydligt mindre än den övriga befolkningen. Afrosvenskar som arbetar inom både de privata och offentliga sektorerna har 36% lägre lön än befolkningen i övrigt. För afrosvenskar som är födda i subsahariska Afrika och arbetar inom den privata sektorn 25% lägre än den övriga befolkningen, i jämförelse med den offentliga sektorn som har en 10% skillnad.

Källa:

Länsstyrelsen Stockholm. (2018). Antisvart rasism och diskriminering på arbetsmarknaden

<https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/om-oss/vara-tjanster/publikationer/2021/antisvart-rasism-och-diskriminering-pa-arbetsmarknaden.html>

6. Rätt svar: X. 13%

13% av de 27 miljarderna gick till företag där kvinnor var medgrundare. Utav de resterande investeringarna gick 81% till bolag med endast män som grundare och endast 6% till bolag startade av enbart kvinnor.

Källa: Dagens Industri Digital. 9 juli 2020

<https://www.di.se/digital/nya-siffror-sa-lite-riskkapital-gar-till-kvinnor-medan-miljarderna-rullar-till-man/>

7. Rätt svar: 2. 18%

MAKE EQUAL

På Linköpings universitet skickade man ut 2224 fiktiva ansökningar till lågkvalificerade jobb som fanns i arbetsförmedlingens platsbank. I dessa ansökningar angav man om den sökande någon gång under sitt liv gjort ett namnbyte, ibland från mansnamn till mansnamn, i andra fall överskred namnen könsgränserna, t.ex. att Erik blev Amanda. Utefter detta noterade forskarna om de sökande fick någon respons, samt vilken form av svar det då var. Det slutgiltiga resultatet visade på att det var 18% större sannolikhet att en cisperson fick ett positivt svar, i jämförelse med en transperson. Undersökningen visade även på att det i de

mansdominerade yrkena fick cismän nästan dubbelt så många positiva svar från arbetsgivare som transkvinnor.

Källa: Linköpings universitet. (11 augusti 2020). Arbetsgivare ratar transpersoner.

<https://liu.se/nyhet/arbetsgivare-ratar-transpersoner>

8. Rätt svar: 2. 18%

Medan sysselsättningen i övriga befolkningen slår rekord har andelen sysselsatta bland personer med funktionsnedsättning fastnat kring 62 procent. Såväl Arbetsförmedlingen som Samhall ser negativa attityder bland arbetsgivare och anställda som ett av de stora hindren.

Källa:

<https://novus.se/nyhet/novus-samhall-en-majoritet-kan-tank-a-sig-att-arbeta-med-nagon-som-har-en-funktionsnedsattning/>

9. Rätt svar: 1. Femte

Sverige hamnade på femte plats, av 156

World Economic Forum undersöker och jämför årligen jämlikheten inom ekonomi, hälsa, utbildning och politik världen över.

Källa:

World Economic Forum. 2021. The Global Gender Gap Report, 2021.

https://www3.weforum.org/docs/WEF_GGGR_2021.pdf

10. Rätt svar: 1. 23%

I en rapport av RFSL framkom att transpersoner och ickebinära upplever att de blir diskriminerade, dåligt bemötta och felkönade av hälso- och sjukvården. Rapporten visar även att 9,7% av alla respondenter försökt ta sitt liv det senaste året, och att 54 % haft allvarliga självmordstankar. RFSL pekar på att alla transpersoner i rapporten, oavsett könsidentitet, har samma höga risk för självmordstankar och självmordsförsök. Enligt RFSL måste många förändringar till för att förbättra transpersoners hälsa och mående. De menar att tillgängligheten och kvalitén på den könsbekräftande vården måste förbättras där könstillhörighetslagen behöver förändras i grunden

Källa:

https://www.rfsl.se/wp-content/uploads/2017/11/Trans_health_2017_RFSL.pdf?fbclid=IwAR3bGt_fHojmpaHM0-yVA6PuukBwFH-E7_LP3-gWefBMFoc2M58JBM1E3fY

11. Rätt svar: X. 31%

TCO:s jämställdhetsindex illustrerar hur uttaget av föräldrapenning fördelar sig mellan könen. Index visar hur stor andel av föräldrapenningdagarna som tas ut av kvinnor. Vi har slagit ihop de två olika sorterna föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning för vård av sjukt barn (vab) och den vanliga typen av föräldrapenning, som till största del tas ut innan barnet börjar förskola (föräldraledighet).

Källa: TCO jämställdhetsindex från 2020,

<https://www.tco.se/tco-tycker/Jamstalldhet-och-mangfald/jamstalldhetsind>

[ex/jamstalldhetsindex---interaktiv-karta2/](#)

12. Rätt svar: 1. 2009

Efter 1 maj 2009 kan samkönade par ingå äktenskap på samma villkor som olikkönade par. En kvarvarande juridisk skillnad mellan ett gift samkönat par och ett gift olikkönat par är att när ett barn föds av en av makarna i ett samkönat par får inte barnet automatiskt också den av makarna som inte fött barnet som juridisk förälder, utan bara den person som fött barnet.

Källa:

<https://www.rfsi.se/hbtq-fakta/aektenskap/>

13. Rätt svar: 1. Rekrytering

År 2020 handlade 53 procent av anmälningar, tipsen och klagomålen och diskriminering i samband med rekrytering. Antalet anmälningar ökade med föregående år vilket framförallt har berott på inkomna anmälningar som rör en och samma arbetsgivare.

Källa: Diskrimineringsombudsmannen

<https://www.do.se/download/18.4719c6e31791a23945f2ab7/1642514718584/rapport-statistik-anmalningar-tips-klagomal-2015-2020.pdf>

14. Rätt svar: 2. 7100 SEK

Kvinnodominerade yrken är ofta lägre betalda än mansdominerade. Att kvinnor deltidsarbetar mer och tjänar mindre per arbetad timme har stor betydelse för pensionen. Kvinnors totala pension är 31 procent lägre än mäns.

Källa: Pensionsmyndigheten, Kvinnors pension lägre än männens, nu

och i framtiden, 8 mars 2021

<https://www.pensionsmyndigheten.se/nyheter-och-press/pressrum/kvinnors-pension-lagre-an-mannens-nu-och-i-framtiden>

15. Rätt svar: X. Hotell- och restaurangbranschen

Givetvis är detta svårt att säga med total säkerhet eftersom det finns ett stort mörkertal. Men en rapport från LO visar att det finns ett tydligt klass- och könsmonster när det gäller vilka som utsätts för sexuella trakasserier. Det är kvinnliga arbetare i branscher som vård, hotell och restaurang, och handel som är värst drabbade. Andel utsatta är däremot allra högst inom hotell och restaurangbranschen, där unga kvinnor med visstidsanställning är särskilt drabbade.

Källa:

<https://handels.se/om-handels/aktuellt/lo-rapport-visstidsanstalla-mest-utsatta-for-sexuella-trakasserier/>

16. Rätt svar: X. Människor har rätt att slippa se/påminnas om andra människors religionsutövning

Religionsfrihet är skyddat i svensk grundlag och är stadgad i Regeringsformen kapitel 2. Rättigheten gäller både personer som är troende och personer utan religiösa övertygelser. Rätten att välja, byta eller lämna en religion innebär att människor inte är skyldiga att uppge vilken religion eller tro de har. Människor har även rätt att utöva sin religion i det offentliga och privata rummet. Vad gäller arbetsplatser har människor rätt att utöva sin religion under exempelvis lunchtid. Det finns ingen stadgad rätt att slippa se/påminnas om andra människors religionsutövning.

Källa: Myndigheten för stöd till trossamfund

<https://www.myndighetsst.se/kunskap/religionsfrihet/resursdatabank-religionsfrihet.html>

17. Rätt svar: 1. Under 10%

3.15% av alla nuvarande ledamöter i riksdagen är mellan 24-29 år. Detta motsvarar 11 personer. Den genomsnittliga åldern för ledamöter i riksdagen är 48.2 år baserat på födelseår (2021).

Källa: Riksdagen

<https://data.riksdagen.se/dokumentlista/?aktivi=rdl&parti=&valkrets=&avd=ledamot&sz=400&utformat=rdlstat>

18. Rätt svar: 1. 6 100 SEK

Kvinnor inom de flesta branscher och inriktningar tjänar flera tusen kronor mindre än sina manliga kollegor, varje månad. Medellönen per månad för civilingenjörer är i snitt för kvinnor 50 600 kr och män 56 000 kr. Däremot görs framsteg inom teknikområden som är viktiga för klimatomställningen. Detta på grund av att branschen vill locka till sig fler kvinnliga ingenjörer.

Källa: Sveriges ingenjörer

<https://www.sverigesingenjorer.se/aktuellt-och-press/nyheter/Ron-om-lon-och-kon/>

19. Rätt svar: X. Var fjärde kvinna

Källa: Eurostat

Not: Statistiken för Sverige baseras på Arbetskraftsundersökningarna (AKU) Den skiljer sig något från statistiken i den Registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS) då statistiken tas fram på olika sätt.

20. Rätt svar: X. Fastighetsbranschen

MAKE EQUAL

Inom fastighetsbranschen utgör kvinnor 40% av ledningsgrupper. Näst längst ner på listan kommer Energibranschen med en representation på 14% kvinnor i ledningsgrupper. En positiv trend har däremot skett inom energibolagen. De har gjort framsteg det senaste året och lyckats fördubbla andelen kvinnor i ledningen mellan 2020-2021.

Källa: Allbright

https://static1.squarespace.com/static/5501a836e4b0472e6124f984/t/61927f8777cc2d4d3cb81c2f/1636990865714/Allbrihtrapporten_2021.pdf